

Spoleczno-kulturowa tożsamość kobiet ukazana w twórczości Nadżiba Mahfusa oraz wybranych pisarek arabskich Miral at-Tahawi, Salwy Bakr oraz Salwy an-Nu'ajmi

Women's sociocultural identity shown in works of Mahfus Nadżib and chosen Arab women writers: Miral at-Tahawi, Salwa Bakr and Salwa an-nu'ajmi

Karolina Mirys-Kijo

DOI:

Streszczenie

Dotychczas sprawami kobiet-muzułmanek zamieszkujących państwa arabskie zajmowały się osoby głównie będące przedstawicielami świata zachodniego. Sprawy te ograniczały się jedynie do stereotypów panujących wśród tychże społeczności opierających się na usłyszanych zdarzeniach na temat przemocy lub ocenie noszonych przez niektóre muzułmanki strojów. Nie poświęcano zbyt wiele uwagi na głębszą analizę prawdziwego życia kobiet oraz ich sposobu postrzegania świata. Nie okazywano także zainteresowania współczesną literaturą arabską, co można upatrywać w barierze językowej oraz odgórnym założeniach mniejszej jej atrakcyjności. Wszystko zaczęło się powoli zmieniać dzięki tłumaczeniom wartościowych pozycji na języki europejskie, które docierają do coraz większego grona zainteresowanych. Sprawy kobiet oraz postrzeganie świata przez nie same zawarte w literaturze arabskiej wzbudziło wiele emocji zarówno wśród odbiorców zachodnich, jak i rodzimych. Napotykamy nie tylko wplecione wątki polityczne, ale - co najważniejsze - opis emocji oraz życia kobiet związanych w mniejszym bądź też w większym stopniu z kulturą arabską, które nie są jedynie pobocznymi, ale głównymi postaciami. Ponadto praca ma na celu ukazanie charakteru oraz postrzegania bohaterki przez samych siebie i otoczenie w przedstawionych pozycjach literackich autorstwa osób bezpośrednio związanych z poruszonym tematem, jak również zwrócenie uwagi na trafne odwzorowanie relacji w społeczeństwie w powieściach Mahfusa Nadżiba oraz wykazanie dużego wpływu na zmiany wśród samych kobiet-muzułmanek w powieściach autorstwa chociażby Salwy Bakr.

Abstract

Until now affairs of Muslim women living in Arabic countries have engaged mainly scholars from the Western world. These cases have mainly been limited to the prevailing stereotypes among these communities, to a great extent based on overheard records of violence against women or on the basis of the judgmental attitude towards attires worn by some Muslim females. Very often people do not devote enough attention to a thorough analysis of real women's lives, the way they perceive the surrounding world, as well as hardly any thought is given to investigate the reasons underlying the aforementioned judgmental approach. Additionally, there has been no interest in the contemporary Arab literature, which may be caused by linguistic barriers and seemingly lesser attractiveness of the texts.

Although recently extensive edition of books about women in the Middle East has begun, it should be noted that the vast majority comprises items written from the Western women's, who are incapable of understanding the cultural diversity of the region, point of view. Everything begins to change slowly due to the translation of valuable literature positions into European languages, which makes it possible for the texts to reach to the growing ranks of people interested in the matter. Women's affairs and their perception of the world presented in the Arabic literature has evoked a lot of excitement among the Western and native audiences. One may encounter not only political themes, but most importantly, the description of women's emotion and lives, which are more or less related to the Arabic culture. The work aims to show the characters' nature and self-perception, alongside with the environment of the people directly associated with the issues in question. The accurate representation social relations in the novels Mahfus Nadżib calls for a great attention. Moreover, the goal of the work is to stress a powerful influence on Muslim women in the novels, for instance by Salwa Bakr, who undergo significant changes.

Słowa kluczowe: literatura arabska, tożsamość, kobiety, feminizm

Keywords: Arabic literature, identity, women, feminism

BIBLIOGRAFIA (BIBLIOGRAPHY)

an-Nu'ajmi S., *Smak miodu*, Warszawa 2009.

at-Tahawi M., *Namiot Fatimy*, Sopot-Londyn 2009.

Bakr S., *Złoty rydwan*, Sopot 2009.

Dyczewski L., *Tradycja w nowoczesności*, Lublin 2005.

Dziekan M.M., *Dzieje Kultury Arabskiej*, Warszawa 2008.

Nadżib M., *Opowieści starego Kairu*, Warszawa 1989.

Nadżib M., *Opowieści starego Kairu. Kamal*, Warszawa 2009.

Zdanowski J., *Historia Bliskiego Wschodu w XX wieku*, Wrocław 2010.